

Emnedatakomiteen

Referat fra møte 24. mars 2025

Til stede:

Anders Meyn Jensen (NB)

Marit Kristine Ådland (OsloMet)

Guro Bø (Deichman)

Asbjørn Risan (Sikt)

Vibeke Stockinger Lundetræ (UiO)

Hege Nenseth (BS)

Stine Riise Hullstein (BB)

Kari Mathisen (NB)

Referent: Kari Mathisen (NB)

5:25 – Godkjenning av dagsorden og innkalling

6:25 – Godkjenning av [referat fra ekstraordinært EDK-møte](#)

7:25 – Oppfølgingssak: Felles emnesystem og forenklinger av Dewey-klassifikasjon (sak 2:25-4:25)

Nasjonalbiblioteket (NB) har landet på en beslutning om klassifikasjonspraksis for metadataleveransen 2025 etter en samlet og grundig gjennomgang av anbefalingen fra Emneprosjektet og kommentarene til den fra Resource Management-gruppa i BIBSYS-konsortiet, EDK og en intern arbeidsgruppe i NB.

NB har bare delvis valgt å følge anbefalingen fra Emneprosjektet fordi de også må ta hensyn til behov i fagbiblioteksektoren på området. I praksis betyr det at NB ikke vil følge anbefalingen fra Emneprosjektet om at klassifikasjon i metadataleveransen skal forenkles slik at

- 1) fagbibliotekene selv må utdype klassifikasjon der de trenger det og
- 2) ulik praksis oppstår avhengig av om det finnes bygde nummer fra før eller ikke

Når det gjelder forenklet klassifikasjon for litteraturtypen utstillingskataloger, ble det allerede i 2021 besluttet å droppe den. Det er imidlertid uklart for EDK hva begrepet utstillingskataloger faktisk innebærer. Er det kun “lefsa” som utgis i tilknytning til en konkret utstilling, eller kan det også være en bok som utgis i forbindelse med utstillingen?

Biblioteksentralen klassifiserer den siste kategorien, men ikke den første. Dette foreligger om utstillingskataloger i NTSF-vokabularet: [Utstillingskataloger](#) og [Kunstnerbøker](#). Til neste møte følges dette opp av BS og BB.

I forbindelse med beslutningen fra NB er det gjort endringer på nettsiden [Anbefalinger for bruk av Norsk Webdewey](#): *“Vi gjør også en endring i innledningen på nettsiden på bibliotekutvikling.no der anbefalingen ligger, for å gjøre det er tydelig at det er Nasjonalbiblioteket som gir anbefalingen med utgangspunkt i et råd fra Emnedatakomitéen.”*

EDK etterspør en begrunnelse, utover det som står skrevet i beslutningsdokumentet, for hvorfor NB nå ønsker å endre *Anbefalinger for bruk av Norsk WebDewey*.

Det er positivt at mye av diskusjonen og drøftingene rundt denne saken i EDK ble tatt til følge, noe som er bra for fagbibliotekene.

8:25 – Runde rundt bordet

Marit (Oslomet):

- Personalroking medfører reduksjon av undervisningstid på fagområdet emner.
- Den nye bachelorgraden fra 2020 har blitt evaluert og fått gode tilbakemeldinger. De to praksisperiodene som tidligere inngikk i bachelorgraden, har nå blitt redusert til én periode i løpet av de tre årene. Det kan frigjøre mer tid til prosjektarbeid. Det har også blitt holdt helhetkurs for studentene som favner den faglige bredden studentene står overfor.

Stine (BB):

- Jobber med mye forskjellig, men mye tid går med til NEO-prosjektet (norske emneord) sammen med Biblioteksentralen og som skal være klart til 1. april. Katalogiseringssystemet Ebba vil endres når NEO kommer inn i Skosmos. Bokbasen har hatt høyere terskel for å legge inn nye emneord (frie emneord) enn Biblioteksentralen (emneord i streng), men framover skal de jobbe sammen om et felles emneregister basert på Bokbasens hierarkiske tesaurusstruktur.

Kari (NB):

- Jobber i hovedsak med kvalitetssikring av autoriteter i Alma/BARE og tildeling av ISNI-nummer.
- NB samarbeider med Sikt (Asbjørn) om videreutvikling av felles autoritetsregister og ISNI-tildeling. Dette arbeidet vil få mer fokus senere i år.

Vibeke (UiO):

- Humord får fortsatt mye ressurser. Nynorsktermer legges inn nå. Vokabularet fra Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek skal mappes inn i Humord.

Asbjørn (Sikt):

- Anbudsprosessen og kontrakt på nytt system er landet. Klagefristen har gått ut og ingen har klaget. Skal fortsette å levere det vi har i dag og se mer på utnyttelse av mulighetene som ligger der.
- I forrige uke hadde BIBSYS-konferansen et bra program på fagområdet metadata.

Hege (BS):

- Biblioteksentralen skal lansere en ny nettbutikk og har vunnet anbudet på ny metadatabrønn. De er i gang med å utvikle en ny editor basert på RDA som skal benyttes i tilknytning til metadatabrønnen.
- De er godt i gang med NEO-prosjektet sammen med Bokbasen. En god del må gjøres: fra praksis med emneord i streng til frie emneord og en hierarkisk struktur i NEO. Biblioteksentralen har brukt AI for å få inn alle emneordene i Bokbasens tesaurus. Det gjenstår allikevel mye manuelt oppryddingsarbeid, å splitte og slå sammen emneordsbegrep. De har også fått inn stedseinnene, til sammen 11450 termer er nå inne i NEO. Det skal publiseres på Nasjonalbibliotekets vokabulartjeneste (nbvok) og gjøres fritt tilgjengelig der. Biblioteksentralen vil sørge for at de nynorske emneordene kommer til folkebibliotekene uten forsinkelse, selv om det i starten vil det være en liten periode der disse ikke er synlig i vokabularet på Skosmos-plattformen. De skal ta vare på alle emneordene i streng, som kan være en støtte for klassifikasjon og opprettelsen av nye emner.
- Det vil komme skriftlig dokumentasjon på den nye emneordspraksisen som framover skal gjelde i Norge og tilbys bibliotekene der.

Guro (Deichman):

- Det er ingen store prosjekter akkurat nå.

Anders (NB):

- Jobber med emneordsarbeid på musikkfeltet.

9:25 – Orienteringssaker

1. Lenkede data for WebDewey

I midten av august i år lanserte OCLC Dewey Linked Data som en del av deres [strategi for lenkede data](#).

Dewey Linked Data presenterer klassenumre fra WebDewey som URI-er. Med maskinleselige identifikatorer vil man kunne uttrykke og vise frem Dewey-klasser på nye måter, for eksempel på tvers av språk, eller gjennom mapping mot andre emneordssystemer.

Dataene i Dewey Linked Data finnes i fullstendig norskspråklig versjon, men full tilgang er foreløpig kun mulig med brukertilgang til engelsk WebDewey. Interesserte uten slik tilgang kan imidlertid se [et begrensett datasett \(de tre øverste nivåene av Dewey\)](#).

- Det kom innspill på om NB bør utfordre OCLC på dette siden de betaler lisens på vegne av alle norske bibliotek. Det er uklart hvilke muligheter som finnes og hvor begrenset scopet er. Man må kunne bruke dette i katalogen med avgrensningsfilter.
- Nettkurset i Norsk WebDewey har vist seg svært nyttig for medarbeidere i Bokbasen som har hatt behov for mer kunnskap om dette området:
<https://bibliotekutvikling.no/kompetansebank/courses/webdewey/>

10:25 – Eventuelt

- Ingen saker.